

Teismo proceso išlaidos - Vengrija

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie teismo proceso išlaidas Vengrijoje.

Teisininkų užmokesčio reglamentavimo sistema

- **Antstoliai**

Antstolio užmokesčio dydis priklauso nuo to, ko siekiama išduotu vykdomuoju raštu (*végrehajtható okirat*) – atgauti skolą ar vykdyti specifinius veiksmus. Jeigu vykdymo priemonėmis siekiama išieškoti skolą (*pénzkövetelés behajtása*), antstolio užmokestis yra proporcingas atgautinos skolos dydžiui. Jeigu vykdymo priemonėmis reikalaujama didesnės sumos, antstoliui mokamas didesnis užmokestis. Jeigu atliekant pareigas reikia vykdyti specifinius veiksmus (*meghatározott cselekmény végrehajtása*), užmokestis priklauso nuo to, kiek laiko užtrunka, kol jie įvykdomi.

- **Advokatai (*ügyvéd*)**

Vengrų kalbos žodis *ügyvéd* apima advokatus, solisitorius, juriskonsultus ir baristerius. Paprastai advokato užmokestis nustatomas šalies ir advokato sutarimu. Jeigu nepasiekiamas susitarimas, užmokestį nustato teismas, remdamasis įstatymu (5 proc. reikalaujamos sumos, tačiau ne mažiau kaip 10 000 HUF). Jeigu šalys nenori viešinti susitarimo, jos gali prašyti, kad teismas taikytų įstatyme nustatytą užmokestį.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose, kurias turi padengti šalys

Pirmosios instancijos teismų bylose žyminis mokeskis (*illeték*) sudaro 6 proc. ieškinio vertės (ne mažiau kaip 10 000 HUF ir ne daugiau kaip 900 000 HUF). Jeigu ieškinio vertė negali būti nustatyta, įstatymas numato, kad turi būti mokama 6 proc. numanomos sumos.

Teismo išlaidos / mokesčiai visada nustatomi įstatymu, taip pat šiais atvejais:

- **santuokos nutraukimo procedūros (*házassági bontóper*):** 12 000 HUF,
- **darbo ginčų teismo procedūros (*munkaügyi per*):** 7 000 HUF,
- **administracinės procedūros**, išskyrus konkurencijos ir mokesčių bylas, (*közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás*): 20 000 HUF,
- **administracinės neteisminės procedūros (*közigazgatási nemperes eljárás*):** 7 500 HUF,
- **viešųjų pirkimų išlaidos (*általános meghatalmazás*):** 18 000 HUF,
- **nemokumo procedūros:** likvidavimas – 50 000 HUF, bankrotas – 30 000 HUF,

- su **verslo asociacijomis**, neturinčiomis juridinio asmens statuso, susiję atvejai (*jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet*): likvidavimas – 25 000 HUF, bankrotas – 20 000 HUF,
- **arbitražas**: 1 proc. (nuo 5 000 HUF iki 250 000 HUF). Jeigu ieškinio vertė negali būti apskaičiuota, mokestis – 10 000 HUF,
- **vykdomasis raštas dėl apmokėjimo (*fizetési meghagyás*)**: 3 proc. (nuo 5 000 HUF iki 300 000 HUF),
- **apeliacinis skundas**: 6 proc. (nuo 10 000 HUF iki 900 000 HUF),
- **procedūros atnaujinimas (*perújítás*)**: mokesčiai mokami dar kartą,
- prašymas **peržiūrėti** sprendimą (*felülvizsgálati kérelem*): sprendimo peržiūra – 6 proc. (nuo 10 000 HUF iki 2 500 000 HUF); nutarčių (*végzés*) peržiūra – pusė sumos, mokamos sprendimo peržiūros atveju (nuo 7 000 HUF iki 1 250 000 HUF).

Civilinės bylos etapas, kai reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Pareiga sumokėti **teismo mokesčius** civilinėse bylose atsiranda, kai pateikiamas prašymas pradėti bylą. Todėl teismo mokesčiai turi būti sumokami pateikiant prašymą pradėti bylą. Jeigu šalis nesumoka teismo mokesčių arba sumoka mažiau mokesčių nei reikalaujama pagal įstatymą, pateikus pareiškimą teismas turi paprašyti šalies sumokėti likusią teismo mokesčių dalį. Teismas taip pat turi informuoti šalį, kad nesumokėjus visų teismo mokesčių pareiškimas bus atmetas.

Advokato užmokesčio apmokėjimas nustatomas šalies ir advokato susitarimu. Antstolio užmokestis turi būti sumokamas iš anksto, vykdymo proceso pradžioje.

Nustatytosios išlaidos baudžiamosiose bylose

Nustatytosios išlaidos baudžiamosiose bylose, kurias turi padengti šalys

Dėl nukentėjusiojo skundo iškeltose baudžiamosiose bylose, kuriose nagrinėjami tik privačių asmenų ieškiniai (*magánvádas eljárás*):

- kaltinimo pareiškimo mokestis (*feljelentés*) – 5 000 HUF,
- apeliacinio skundo pateikimo mokestis – 6 000 HUF,
- prašymo peržiūrėti sprendimą arba atnaujinti bylą mokestis – 7 000 HUF.

Jeigu baudžiamojoje byloje pareiškiamas civilinis ieškinys (*polgári jogi igény*), mokami tik pareiškimo ir apeliacinio skundo pateikimo mokesčiai.

Baudžiamosios bylos etapas, kai reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Baudžiamosiose bylose nustatytąsias išlaidas reikia apmokėti kartu su pareiškimo mokesčiu.

Nustatytosios išlaidos konstitucinėse bylose

Remiantis 1989 m. įstatymo Nr. XXXII 28 straipsniu (*az 1989. évi XXXII. törvény 28. cikke*), mokesčiai Konstitucinio Teismo (*Alkotmánybíróság*) nagrinėjamosiose bylose netaikomi.

Vis dėlto, jeigu pateikdamas prašymą pareiškėjas veikia nesąžiningai, gali būti, kad jis turės sumokėti mokesčius.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Šalių teisės ir pareigos

Vykdydami savo profesinę veiklą advokatai, naudodamiesi įstatymuose numatytais priemonėmis ir būdais, padeda ginti savo klientų teises ir įvykdyti jiems priklausančias pareigas. Juriskonsultai (*jogtanácsos*) taip pat padeda užtikrinti organizacijų, kurioms jie atstovauja, teises.

Ši prievolė apima pareigą suteikti reikiamą informaciją apie teises ir pareigas, bylos laimėjimo tikimybę ir su byla susijusias išlaidas, kurias galima numatyti.

Teisiniai išlaidų šaltiniai

Kur rasti informacijos apie teisinių išlaidų šaltinius Vengrijoje?

Informacija apie teisinių išlaidų šaltinius pateikta Europos teismo tinklo (*Európai Igazságügyi Hálózat*) interneto svetainėje:

- [ETIT civilinė teisena. Teisinė pagalba \(EIH Polgári igazságszolgáltatás - Jogsegély\)](#),

- [ETIT civilinė teisena. Ieškinio perdavimas teismui](#) (*EIH Polgári igazságszolgáltatás - Bírósághoz fordulás*).

[Budapešto advokatų asociacijos](#) (*Budapesti Ügyvédi Kamara*) interneto svetainėje taip pat pateikiama tam tikra informacija apie advokatų užmokestį.

Kokiomis kalbomis pateikiama informacija apie teisinius išlaidų šaltinius Vengrijoje?

Informacija apie teisinių išlaidų šaltinius pateikta **Europos teismo tinklo** interneto svetainėje. Joje galima rasti reikiamą informaciją visomis oficialiomis Europos Sąjungos kalbomis.

Budapešto advokatų asociacijos interneto svetainėje informacija apie išlaidas pateikiama tik vengrų kalba.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

Informacijos apie tarpininkavimą galima rasti šiose interneto svetainėse:

- [ETIT civilinė teisena. Tarpininkavimas](#) (*EIH Polgári igazságszolgáltatás - közvetítés*),
- [Vengrijos tarpininkų sąrašas](#) (*Közvetítőik magyarországi adatbázisa*),
- [Vengrijos centrinis teisingumo biuras](#) (*Központi Igazságügyi Hivatal*).

Kur rasti papildomos informacijos apie išlaidas?

Interneto svetainė, kurioje pateikiama informacija apie išlaidas

Papildomos informacijos apie išlaidas galima rasti [Budapešto advokatų asociacijos](#) interneto svetainėje.

Kur rasti informacijos apie vidutinę įvairių procedūrų trukmę?

Informacijos apie procedūrų trukmę galima rasti [Vengrijos Respublikos teismų](#) (*Magyar Köztársaság Bíróságai*) interneto svetainėje.

Kitos svarbios nuorodos:

- [Vengrijos teismuose nagrinėjamų bylų statistika](#) (*Statisztika a magyar bíróságok ügyeiről*),
- [Šiuo metu nagrinėjamų bylų statistika nuo 2008 m. gruodžio mėn.](#) (*Statisztika a folyamatban lévő ügyekről a 2008. decemberi állapot szerint*).

Informacija statistikos lentelėse pateikiama tik vengrų kalba.

Pridėtinės vertės mokestis (hozzáadottérték-adó)

Kaip pateikiama ši informacija?

Į pirmiau nurodytą advokatų užmokestį PVM (HÉA) nėra įtrauktas, taigi jis bus pridedamas.

Kokie tarifai taikomi?

Vengrijoje iki 2009 m. liepos 1 d. buvo taikomas 20 proc. dydžio PVM, po šios datos – 25 proc.

Teisinė pagalba (költségmentesség)

Taikytinos pajamų ribos civilinės teisės srityje

Taikomi du minimalūs dydžiai:

1. minimalios grynosios senatvės pensijos dydis (šiuo metu 28 500 forintų), už kurią mažesnes pajamas gaunančiam asmeniui teisinė pagalba yra nemokama;
2. 43 proc. vidutinių gyventojų pajamų (šiuo metu 72 000 forintų), kuriuos viršijus pagalba neteikiama.

Teisinė pagalba gali būti apmokama iš anksto.

Taikytinos atsakovų pajamų ribos baudžiamosios teisės srityje

Baudžiamosiose bylose įtariamajam arba kaltinamajam gali būti suteiktas **nemokamas teisinis atstovavimas** šiomis sąlygomis:

- jeigu asmuo atleistas nuo mokesčių, atsižvelgiant į su juo susijusias aplinkybes – kai asmuo gyvena vienas, pajamų riba yra du kartus didesnė už minimalią grynąją senatvės pensiją (šiuo metu 28 500 forintų (apytiksliai 100 EUR)), kai asmenys gyvena viename ūkyje, pajamų riba yra vienam žmogui tenkanti minimali grynoji senatvės pensija;
- privalomo teisinio atstovavimo atveju, jeigu kaltinamasis neturi gynėjo. Šiuo atveju, jeigu atsakovas nuteisiamas, jis turi valstybei apmokėti su suteiktomis paslaugomis susijusias išlaidas.

Taikytinos nukentėjusiųjų pajamų ribos baudžiamosios teisės srityje

Pajamų riba – 86 proc. vidutinių gyventojų pajamų (apytiksliai 130 000 forintų). Teisinė pagalba nukentėjusiesiems apima teisinį atstovavimą.

Kitos teisinės pagalbos teikimo nukentėjusiesiems sąlygos

Be nustatytų pajamų ribų, nukentėjusysis taip pat turi įvykdyti kitas dvi sąlygas:

- turi pareikšti kaltinimą (ieškinį),
- turi gauti pažymą iš įstaigos, atsakingos už pagalbos teikimą nukentėjusiesiems. Pažymoje turi būti pateikti tam tikrų sąlygų įvykdymo įrodymai (kad asmuo per įstatyme numatytą terminą kreipėsi į atitinkamą instituciją).

Kitos teisinės pagalbos teikimo atsakovams sąlygos

Kitos teisinės pagalbos teikimo atsakovams sąlygos netaikomos.

Nemokamas teismo procesas

Šiais atvejais atleidžiama nuo mokesčių civilinėse bylose:

- bylose, kai teismas *ex officio* atmeta arba turi atmesti prašymą, neišdavęs teismo šaukimo;
- bylose dėl teisių gynimo priemonių, kuriose priimti sprendimai dėl atleidimo nuo mokesčių ir išankstinio mokesčių mokėjimo (kai išlaidas apmoka valstybė, o ne bylos šalis);
- santuokos nutraukimo bylose, kai pateiktas priešiškinis;
- bylose dėl paskelbimo mirusiu ir mirties fakto nustatymo, jeigu asmens dingimas be žinios arba mirtis susiję su karo veiksmais arba gaivaline nelaime;
- bylose dėl fondų, viešųjų fondų, nevyriausybinių organizacijų, viešųjų korporacijų, Europos teritorinio bendradarbiavimo asociacijų registravimo. Taip pat bylose dėl organizacijų, veikiančių pagal programą, susijusių su darbuotojų įsigyjamomis akcijomis (angl. *Employee Stock Ownership Plan*), registravimo ir dėl dalyvavimo Europos teritorinio bendradarbiavimo asociacijoje patvirtinimo;
- prašymų likviduoti bankrutavusias bendroves atveju, įskaitant prašymus, pateiktus likvidavimo pagal supaprastintą tvarką bylose, kai nurodomas administratoriaus pavadinimas;
- prašymų pataisyti sprendimus ir (arba) juos papildyti atveju;
- bylose dėl rinkėjų sąrašų;
- bylose dėl praneštų pakeitimų, susijusių su registracija patarėjų teisės klausimais registre;
- apeliacinių skundų dėl nutarčių, kuriomis nustatomas perdavimas, atveju;
- bylose dėl žalos atlyginimo priimtų administracinių sprendimų teisminės peržiūros atveju;
- bylose dėl vietos valdžios nustatytų mokesčių sureguliojimo;
- nepriklausomų teismo antstolių pradėtose bylose, susijusiose su teismo sprendimų vykdymo procedūromis ir procedūromis, pradėtomis siekiant vykdyti teismo sprendimus (teismo susitarimus), priimtus remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 805/2004, sukuriančiu neginčytinų reikalavimų Europos vykdomąjį raštą, ir 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000;
- bylose, iškeltose remiantis palankiu Konstitucinio Teismo sprendimu;
- bet kokio teismo proceso, susijusio su asmens duomenų apsauga ir galimybe susipažinti su visuomenei svarbia informacija, atveju;

- administracinio sprendimo dėl teisinės pagalbos suteikimo teisminės peržiūros atveju;
- ne teisminių procedūrų dėl nutarimų taikyti laikinąsias apsaugos priemones arba laikinos apribojančios teismo nutarties peržiūrėjimo arba prevencinio uždraudimo, nustatyto remiantis kitais konkrečiais teisės aktais, susijusiais su šeiminiu smurtu, atveju.
- administracinio sprendimo dėl pagalbos nusikaltimo aukoms teisminės peržiūros atveju.

Šiais atvejais atleidžiama nuo mokesčių baudžiamosiose bylose:

- bylose, iškeltose gavus nukentėjusiojo skundą, taip pat apeliacinio skundo, prašymo atnaujinti bylą ir kaltinamojo ir jo gynėjų pateikto prašymo peržiūrėti sprendimą atvejais;
- bylose, iškeltose gavus nukentėjusiojo skundą, jeigu teismas nutraukia bylą neišklausius bylos šalių parodymų, arba jei byla nutraukiama, atsižvelgiant į malonės prašymą.
- malonės prašymo arba prašymo bausmės atidėjimo, jeigu juos pateikia kaltinamasis ar jo gynėjai, atveju;
- bylose dėl asmens atleidimo nuo mokesčių;
- vienkartinio dokumentų kopijų pateikimo kaltinamajam, jo gynėjui arba nepilnamečio, kuriam pareikšti įtarimai nusikalstama veika, teisiniam atstovui, atveju;
- pranešimo apie kaltinimus kopijos pateikimo kaltintojui atveju.

Nuo mokesčių gali būti atleidžiama ne tik atsižvelgiant į dalyką, bet ir į subjektą.

Atleidimas nuo teismo mokesčių atsižvelgiant į subjektą suteikiamas, be kitų: nevyriausybinėms organizacijoms, viešosioms korporacijoms, bažnyčioms, bažnyčių asociacijoms, religinėms institucijoms, fondams, viešiesiems fondams, ne pelno siekiančioms verslo asociacijoms, turinčioms visuomeninių organizacijų arba prioritetinių visuomeninių organizacijų statusą, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijai, Europos Bendrijoms, jų institucijoms ir įstaigoms, agentūroms ir atskiriems fondams.

Kada bylą pralaimėjusi šalis turi padengti bylą laimėjusios šalies išlaidas?

Galutiniame savo sprendime teismas nurodo bylą pralaimėjusiai šaliai padengti bylą laimėjusios šalies patirtas išlaidas per 30 dienų. Bylą pralaimėjusi šalis išlaidas apmoka tiesiogiai bylą laimėjusiai šaliai, o to nepadarius, pradedama vykdymo procedūra.

Ekspertų užmokestis

Paprastai užmokestį ekspertams sumoka bylą pralaimėjusi šalis. Jeigu (konkrečiais atvejais) išlaidas apmoka valstybė, ji taip pat padengia ekspertų išlaidas. Jeigu išlaidas iš anksto apmoka valstybė, į jas įskaičiuojamas ir ekspertų užmokestis.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Paprastai užmokestį vertėjams žodžiu ir raštu sumoka bylą pralaimėjusi šalis. Jeigu (konkrečiais atvejais) išlaidas apmoka valstybė, ji taip pat padengia ekspertų išlaidas. Jeigu išlaidas iš anksto apmoka valstybė, į jas įskaičiuojamas ir šios išlaidos.

Susijusios nuorodos

 [Budapešto advokatų asociacijos interneto svetainė](#) (A Budapesti Ügyvédi Kamara honlapja)

Susiję priedai

[Vengrijos išlaidų skaidrumo tyrimo ataskaita](#) (Magyarország jelentése a költségek átláthatóságáról szóló tanulmányról)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisiųjų įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 11/06/2019